

Generația despre

- Ilinca Tomoroveanu
- Ioana Manolescu
- Dan

Am stat de vorbă cu cei cinci reprezentanți ai generației tinere din teatru, ei au îndeplinit sau îndeplinesc funcția de secretari U.T.C. Aniversarea semicentenarului organizației marxist-leniniste a tineretului din România le-a oferit tinerilor din teatre — ca și întregului nostru tineret — prilejul unei reafirmări a năzuințelor și clanurilor lor profesionale, politice, umane. Dovadă răspunsul acestor cinci interlocutori care au dat discuției noastre semnificația unei profesii de credință, de mărturisire a unor gânduri și atitudini în stare să sugereze caracterul fundamental cetățenesc și fizionomia spirituală a generației lor.

— Cum înțelegeți relația politică-artă? În ce fel realizați dv. caracterul politic, cetățenesc, umanist al artei căreia vă dedicați?

ILINCA TOMOROVEANU : Sintem o generație formată în spiritul ideologiei marxist-leniniste, și privim orice sarcină profesională prin prisma ideilor partidului, a realității noastre revoluționare. În orice piesă în care joc caut să-mi afirm poziția partinică. Am

căutat să-mi demonstrez conștiința politică, mai ales, în rolurile pe care le-am interpretat în piesele contemporane originale. Deși diferite ca factură, cele două personaje pe care le-am jucat în *Al patrulea anotimp* de Horia Lovinescu și în *Prăvălia cu scară* de Eugen Barbu au ilustrat cred acest lucru. Am încercat să-i comunic spectatorului, cât mai accesibil, adevărul, mesajul și ideea autorului, să-i transmit repulsia mea față de mediul corupt care a strivit sufletul celor două ființe tinere și curate pe care am fost chemată să le interpretez. Condiția primordială a artei

tînăra

teatrul politic

■ Șerban Cantacuzino

■ Olimpia Arghir

Tufaru

noastre, a artei legate de popor este, secolesc cu, cunoașterea și reflectarea profundă pe scenă a actualității, a problemelor de viață ale oamenilor în mijlocul cărora trăim. Alături de dramaturgi, și noi, actorii, sîntem chemați să ne aducem contribuția noastră specifică, să ne spunem cuvîntul propriu asupra actualității. Accentuez că cel mai eficient cuvînt pe care-l putem spune este acela pe care-l spunem prin intermediul dramaturgiei originale, prin intermediul acelor personaje care aduc în scenă suflul vieții noastre actuale și reprezintă model de virtuți omenști, îndemn pentru spectatori să fie mai buni și mai activi în construcția socială.

ȘERBAN CANTACUZINO : Pentru actorii zilelor noastre a face artă înseamnă a face politică. Arta și politica sînt două noțiuni ce nu pot fi despărțite. Datoria generației noastre este să preia făcîia înaintașilor, exemplul lor militant de slujire a idealului politic cetățenesc, umanist al vremii. Continuitatea tradiției de luptă a artei actoricești eu o înțeleg ca pe o colaborare conștientă și devotată la acțiunile politice și sociale, inițiate

și desfășurate de partid, pentru consolidarea revoluției noastre socialiste. Conștient, în cel mai înalt grad, de noblețea și frumusețea vieții pe care o trăim, de superioritatea idealului comunist, actorul tînăr este chemat să-și coasacre talentul și măiestria exprimării acestei înaintate realități.

IOANA MANOLESCU : Și eu cred că între artă și politică există o legătură permanentă și indisolubilă. Principala calitate a actorului contemporan este înscrierea lui în contemporaneitate, prezența sa în inima lucrurilor, în sfera intereselor esențiale și înalte ale epocii.

OLIMPIA ARGHIR : Pentru mine a face artă înseamnă a mă situa deschis și angajat pe poziția comuniștilor, a lua — față de indiferent care text, clasic sau modern — o atitudine pe care s-o transmit apoi convingător și emoționant publicului. Fie că joci Molière, fie Peter Weiss, fie Baranga, ești obligat în fața acestor texte să-ți manifesti conștient apartenența politică, maturitatea ideologică, crezul societății libere în care

*Ioana
Manolescu
și
Olimpia
Arghir*

trăiești. Să scoți la lumină acele sensuri și semnificații care sînt în stare să antreneze publicul, să-l facă să gîndească, să ia atitudine, să nu rămînă indiferent la stadiul primar al emoției, la simpla stare de plîns sau ris. Condiția teatrului, formă de artă colectivă, obligă pe fiecare element al său, pe fiecare participant implicat la crearea unui spectacol, să ia poziție comună. Noi tinerii sîntem cei care, în primul rînd, putem da tonul atitudinii comune.

În cîntea semicentenarului U.T.C., tinerii de la Teatrul „Ion Vasilescu” ne-am propus să realizăm un spectacol care să reflecte punctul nostru de vedere partinic și revoluționar. El se referă atît la fondul spectacolului, la problematica sa, prin excelență politică, cît și la forma montării pe care o dorim a fi modernă și expresivă, esențializată, capabilă să transmită direct și penetrant mesajul textelor. Am apelat la scrieri contemporane, documente veridice de contestare a lumii capitaliste. În calitatea noastră de tineri creatori comuniști vom încerca să subliniem puternic tendințele de critică socială făcute dinlăuntru acestei societăți de către autori progresiști. Vom încerca să evidențiem intenția de răsturnare și schimbare a acestui sistem social inuman. Aș vrea să folosesc prilejul acestei convorbiri și să spun că noi tinerii creatori din teatre așteptăm din partea tinerilor noștri scriitori texte cu un caracter politic profund, care să reprezinte contraofensiva noastră spirituală, efortul nostru de a construi societatea și Omul. Nu înțeleg deloc prin aceasta o viziune idilică. Aș dori, ca dealtfel toți colegii mei din

teatru, să avem parte de niște scrieri originale care să manifeste o mai mare receptivitate la nou, să privească și să rostească în față adevărul despre omul nou și despre sensul major al existenței sale. În locul unor încercări epigonice de literatură absurdistă și angoasat-existențialistă, am vrea să ni se ofere premisele a ceea ce contribuie, nu la umilirea omului, ci la concentrarea forțelor sale sufletești, la capacitatea sa de a învinge beznă, de a se autodepăși și autodesăvîrși prin acte și gesturi constructive.

DAN TUFARU : Noi cu toții facem artă angajată. Dar, sincer să fiu, cred că încă nu facem un teatru politic în sensul cel mai bun, mai adevărat, și mai cuprinzător. Înțeleg prin teatru politic acel teatru în stare să angajeze un dialog direct și pasionat cu spectatorul, pe cele mai fierbinți interese ale cetății. Un teatru care să reflecte profund, de pe pozițiile marxist-leniniste, adevărul obiectiv al vieții și idealul construcției comuniste. Sînt cunoscute eforturile teatrului nostru de la Giulești de a se profila ca teatru popular, de a introduce în repertoriu piese cu subiecte accesibile, rupte din contemporaneitate. Dar, în general, cred că poziția politică în artă, problema responsabilității față de educație politico-cetățenească a spectatorilor, gradul de eficiență politică și socială a spectacolelor noastre sînt încă destul de palid exprimate. Mi se pare că nu avem încă un teatru politic pe măsura forțelor și posibilităților pe care le are, la ora actuală, teatrul românesc, în toate compartimentele sale.

*Ilinca
Tomoroveanu*

— Ce loc ocupă organizația dv. de U.T.C. în susținerea acestor deziderate? Cum favorizează organizația de U.T.C. climatul afirmării dv. ca artiști-cetățeni?

ILINCA TOMOROVEANU: Organizația U.T.C. a Teatrului Național „I. L. Caragiale” a cărei secretară sînt de vreo șase ani, de cînd am absolvit Institutul, contribuie printr-o serie de acțiuni la dezvoltarea profesională, ideologică și politică a tinerilor noștri. E foarte bine că Teatrul Național „I. L. Caragiale” s-a gîndit la formarea schimbului de mîine și a angajat atîtea talente tinere. Conferințele organizate în teatru pe teme politice, cursurile pentru ridicarea măiestriei profesionale, discuțiile inițiate între reprezentanții diferitelor ramuri ale activității noastre (actori, tehnicieni, tineri lucrători din ateliere) contribuie la dezvoltarea multilaterală a personalității tinerilor noștri. În strînsă colaborare cu organizația de partid și cu conducerea instituției, organizația noastră U.T.C. se ocupă, în mod efectiv, de destinul fiecărui actor în parte. Eficiența politico-socială a spectacolelor noastre încercăm s-o asigurăm printr-o permanentă legătură cu viața, cu tinerii din întreprinderi, din școli profesionale, din cluburi etc. Organizația noastră a reușit să creeze în rîndul tinerilor un climat de prietenie sinceră, de responsabilitate colectivă față de sarcinile instituției. Dorința noastră de a realiza simbioză între generații, de a ne însuși de la maeștri experiența și tehnica măiestriei, ca și exemplul lor civic, am concretizat-o propunînd o serie de întîlniri cu cîțiva din acești

mari maeștri: George Calboreanu, Aura Buzescu și alții.

OLIMPIA ARGHIR: Ar fi foarte interesant dacă am putea realiza spectacole tineresti cu actori uteciști, întruniți de la toate teatrele Capitalei. Colaborarea inter-teatre, la ora aceasta, nu prea există. Fiecare organizație își desfășoară activitatea izolat; tinerii actori din teatre nu se cunosc între ei, nu-și comunică experiența și inițiativele, euceririle pe tărîm profesional sau politic. Organizarea unor asemenea acțiuni comune, de la montarea în comun a unor spectacole, pînă la participarea în comun la diferite cursuri de calificare, acțiuni patriotice etc. ar putea neîndoios să îndrepte asemenea situație. În altă ordine de idei, teatrul politic, ca dealtfel teatrul contemporan în general, implică o înnoire a mijloacelor în toate domeniile, inclusiv în cel al artei actorilor. Din păcate, există încă un număr mare de actori tineri reticenți și dezinteresați față de această problemă, care, în ultimă instanță, tot problema politică este. De aceea, cred că organizația U.T.C. nu poate lipsi de la îndatorirea de a sprijini și activa acele mijloace în stare să trezească interesul tinerilor față de tendințele de înnoire ale teatrului, strădania lor de a le da conținut și soliditate, de a le face corespunzătoare transformărilor științifice, euceririlor și mutațiilor din industrie, agricultură etc. Prejudicata existentă încă la unii că teatrul făcut în spiritul acestor înnoiri moderne nu are succes de public, trebuie spulberată. Este o concepție care justifică introducerea în repertoriu a pieselor de minimă rezistență, ușurele, de bulevard, lipsite de semnificație și de conținut semnificativ.

Dan Tufaru

IOANA MANOLESCU : Această prejudecată a fost, cred eu, dealfel, înfirmată de-a lungul anilor. Și azi o serie de spectacole cu un pronunțat caracter politic, luate în spiritul modernității au fost prețuite de public, care a participat în număr foarte mare.

La Teatrul „Nottara” am rămas puțini uteciști. Noi nu mai avem o organizație propriu-zisă. Sîntem însă, și ne considerăm uteciști prin tineretea noastră, prin educație și prin gîndire, prin profilul nostru ideologic

și moral. Problema noastră privește felul cum intervenim activ și ne spunem, de pe pozițiile unor oameni crescuți de regimul nostru, cuvîntul la ceea ce merge bine sau prost în instituția noastră. Trebuie însă să fac, cu toată amărăciunea, o observație. În ultima vreme, nouă, celor mai tineri, nu prea ni se aude acest cuvînt. Am realizat două spectacole în care a fost inclus aproape tot tineretul teatrului, în care s-a cheltuit multă pasiune și energie. Aceste spectacole n-au mai ajuns a fi perfectate pentru a fi înfățișate publicului. De ce s-a întîmplat aceasta? Cauzele ne-au rămas cu totul străine. Cred că era de datoria instituției să organizeze discuții în jurul problemelor ideologice sau artistice ridicate de aceste spectacole, pentru a se putea preveni pe viitor asemenea accidente, dar mai ales pentru îmbogățirea gîndirii noastre. Eu cred că asemenea discuții pot avea loc și înainte de a începe montarea unui spectacol, înainte ca eina să greșească.

DAN TUFARU : Nici noi la Giulești nu mai avem propriu-zis o organizație U.T.C. Cei cîțiva uteciști care am mai rămas participăm la acțiunile și programele comune ale organizației de partid, ale sindicatului. Eu fac parte din Consiliul de direcție, așadar cunosc toată viața și problemele din instituția noastră. Colaborarea noastră, fructuoasă cu aceste organisme a generat în teatru un climat de disciplină, de stimulare a oricărui efort spre desăvîrșirea noastră profesională și civică, spre educarea noastră prin muncă, pentru muncă. Există la noi, la Giulești, preocuparea de a ține meru legătura cu viața, cu publicul tînr, pentru a-i cunoaște cerințele și preferințele. Am avut o serie de întîlniri pe marginea mai multor spectacole. Foarte interesantă mi s-a părut convorbirea avută pe marginea spectacolului *Acești îngeri triști*, cu tineri muncitori. De asemenea, cea la *Gilcevilă din Chioggia*. Recent am avut o întîlnire cu secretarii U.T.C. din sector; am discutat, cu acest prilej, spectacolul *Măsură pentru măsură*. Ne manifestăm spiritul nostru de partid prin critica deschisă a lipsurilor, prin răspunderea față de îndeplinirea oricărei sarcini. Documentele din iulie ale partidului constituie pentru noi un prețios îndreptar.

ȘERBAN CANTACUZINO : Majoritatea acțiunilor pomenite aci de colegii mei sînt proprii și organizației noastre de U.T.C. Cred însă, că noi cei de la Teatrul „Creangă” am rămas datori dialogului pe care ar fi trebuit să-l realizăm cu tineretul studentesc și cu tinerii muncitori din întreprinderi, atît pe planul repertoriului cît și pe acela al realizării spectacolului și al dezbaterilor. Accentul muncii noastre s-a pus aproape exclusiv pe tineretul școlar, cu care întretinem însă excepționale relații de prietenie și colaborare.

— Ce idealuri concrete vă stau în față în continuarea idealurilor care au animat cîndva U.T.C.-ul ?

IOANA MANOLESCU : Voința de luptă, patriotismul fierbînte, bărbăția și eroismul, puterea de sacrificiu. Aceste trăsături caracteristice ale tineretului comunist din ilegalitate nu și-au pierdut, cred, nici pentru tineretul utecist de azi conținutul și semnificația. Păstrînd atributele de seamă ale eroilor uteciști de ieri, noi tinerii de azi avem datorita de a lua atitudine combativă față de tot ce împiedică procesul multilateralei construcții socialiste din țara noastră. Pe toate planurile : moral, politic, profesional, etic, social etc. Mă gîndesc, de pildă, la necesitatea de a înlătura din climatul nostru de viață și lucru, din relațiile noastre, mentalitățile retrograde, pasivitatea și indiferența, refuzul îndeplinirii sarcinilor. Aș dori ca prin activitatea și comportarea noastră exemplară să putem reabilita o serie de noțiuni dragi nouă care din cauza abuzului și demonetizării aparent sensurile și trimiterile, dar care, cred eu, sînt încă actuale și pline de conținut.

OLIMPIA ARGHIR : Aș vrea ca noi uteciștii să creăm în actualitate comuniunea de gînduri, de sentimente și de acțiune pe care au creat-o în trecut tinerii eroi ai clasei muncitoare. Aș vrea ca uteciștii noștri să fie purtători activi, pasionați și entuziaști ai ideilor celor mai înaintate ale contemporaneității, să contribuie la crearea unei opinii colective constructive, în stare să impună căile și mijloacele care să determine plasarea teatrului românesc pe treapta cea mai înaltă a calității, pe treapta rolului său de tribună politică.

ELINGA TOMOROVEANU : Idealul meu l-aș defini extrem de simplu : să ne facem datoria ca : Artiști-Cetățeni, să transmitem în mase cît mai convingător mesajul epocii revoluționare pe care o trăim.

DAN TUFARU : Idealul meu este să țin pasul cu toate euceririle noului din viață și de pe scenă, să nu mă las influențat de anii care trec, ai înaintării în vîrstă, să nu devin un conservator, un retrograd. Aș vrea să aduc eu mine permanent în teatru un suflu tineresc, un dram de puritate. Tineretul nostru comunist reprezintă astăzi o uriașă forță în uzine, pe șantiere. Aș vrea să nu pierd vreodată legătura cu această forță, să existe între mine și acest tineret un permanent schimb de energii și entuziasme, de minunate răspunderi. Mă simt dator să lupt împotriva oricărei manifestări a spiritului mic-burghez, să-mi întregesc calitatea de membru

*Șerban
Cantacuzino*

U.T.C. cu atributele cele mai înalte ale calității de om, de artist și de cetățean al acestei patrii.

ȘERBAN CANTACUZINO : Să fiu un purtător cinstit și integru al ideilor și cuvîntului partidului, să militez pentru desăvîrșirea idealului comunist al societății noastre. Caut să-mi îmbogățesc gîndirea și cunoștințele pentru a mă desăvîrși, pentru a putea corespunde cerințelor pe care le ridică educația multilaterală a publicului și menirea nobilă a artei noastre, capacitatea ei de a contribui la îmbogățirea și tezaurizarea cunoștințelor dobîndite de om despre sine și lume.

George Calboreanu

*Ion
Finteșteanu*

Marcel Anghelescu

Alexandru Giugaru

*Costache
Antoniu*

